

Завада Ярина Ігорівна
 Ільницька Уляна Вікторівна
 Лопата Мар'ян Олегович

Співпраця Європейського Союзу з міжнародними акторами в контексті імплементації стандартів спільної екологічної політики ЄС

УДК 32:504 – 049.5
 DOI <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2022-4.14>

Завада Ярина Ігорівна
 доктор філософії,
 асистент кафедри політології
 та міжнародних відносин
 Національного університету
 «Львівська політехніка»
 вул. Степана Бандери, 12, Львів,
 Україна

Ільницька Уляна Вікторівна
 кандидат політичних наук,
 доцент кафедри політології
 та міжнародних відносин
 Національного університету
 «Львівська політехніка»
 вул. Степана Бандери, 12, Львів,
 Україна

Лопата Мар'ян Олегович
 викладач кафедри політичних наук
 Українського Католицького Університету
 вул. Іларіона Свенціцького, 17, Львів,
 Україна

Глобальними викликами для сучасної міжнародної спільноти у XX-XXI столітті стали екологічні проблеми, загрози та катастрофи. У статті проаналізовано особливості та принципи Спільної екологічної політики Європейського Союзу; досліджено ефективні форми, механізми співпраці ЄС з міжнародними акторами в імплементації стандартів Спільної європейської екологічної політики.

Також, у статті обґрунтовано значущість та ефективність екополітики ЄС, наголошено на необхідності імплементації стандартів Спільної екологічної політики у національні законодавства як держав-членів ЄС, так і країн, які не є членами Європейського союзу.

У контексті дослідження міжнародної співпраці в імплементації стандартів і норм спільної екополітики ЄС, у статті значну увагу зосереджено на аналізі діяльності європейських інституцій у реалізації стратегічних цілей Спільної екологічної політики ЄС. Зокрема, вагому роль у протистоянні глобальним екологічним викликам, протидії екологічним загрозам відіграє Європейське агентство з навколишнього середовища (ЄА). Ефективною платформою імплементації спільної екологічної політики ЄС виступає Європейська екологічна Федерація, що забезпечує співпрацю між екологічними товариствами у двадцяти країнах-членах ЄС для впровадження ефективних механізмів протидії екологічним загрозам та популяризації концептуальних засад, норм та принципів екологічної політики ЄС в Європі та в усьому світі. Стратегічно важливими векторами в імплементації стандартів спільної екологічної політики Європейського Союзу є активна та результативна співпраця країн ЄС зі Сполученими Штатами Америки. У контексті реагування на глобальні екологічні виклики та загрози, динамічно розвивається взаємодія Європейського Союзу з країнами Азії, Африки, Латинської Америки.

Важливою складовою імплементації стандартів Спільної екологічної політики ЄС є співпраця з провідними міжнародними організаціями. Зокрема, узгодженою та результативною у галузі охорони навколишнього середовища, розв'язанні екологічних проблем та впровадженні стандартів екологічної політики є співпраця ЄС з Організацією Об'єднаних Націй, та з безпековими організаціями НАТО та ОБСЄ, які розглядають екологічні проблеми, як виклики глобальній системі безпеки та ефективно й оперативно реагують на них. Визначальним вектором у імплементації спільної екологічної політики ЄС є співпраця Європейського Союзу з неурядовими міжнародними організаціями (Грінпіс, Міжнародний Зелений Хрест, Всесвітній фонд дикої природи).

Ключові слова: екологічна політика, екологічна безпека, Європейський Союз, ОБСЄ, ООН, Грінпіс, Всесвітній фонд дикої природи.

Вступ. Екологічні проблеми у сучасному світі стали глобальними викликами для сучасної міжнародної спільноти. Забруднення екології, щорічне збільшення токсичних викидів в атмосферу, танення льодовиків та знищення популяцій флори і фауни є основними причинами глобальної екологічної катастрофи. Саме тому, співпраця міжнародних акторів у сфері вирішення екологічних проблем є досить актуальною та активно популяризується в сучасному світі. З метою протистояння глобальним екологічним викликам Європейський Союз сформував власну спільну екологічну політику. Метою спільної екополітики є активізація діяльності держав-членів ЄС навколо актуальних проблем навколишнього середовища та запобігання їх трансформації в глобальні катастрофи.

Мета та завдання. Метою статті є дослідження співпраці Європейського Союзу з міжнародними акторами в контексті імплементації стандартів спільної екологічної політики ЄС. Для досягнення

поставленої мети потрібно виконати такі завдання: проаналізувати форми та механізми імплементації стандартів спільної екологічної політики Європейського Союзу; визначити ефективні методи, засоби та механізми імплементації норм та стандартів спільної екологічної політики державами-членами Європейського Союзу; охарактеризувати співпрацю ЄС з міжнародними акторами в імплементації стандартів спільної європейської екологічної політики.

Методи дослідження. Серед загальнонаукових методів дослідження застосовано наступні: структурно-функціональний (досліджено екологічні проблеми держав-учасниць Європейського Союзу); системний (досліджено систему імплементації стандартів спільної екологічної політики ЄС як єдиний механізм). Серед логічних методів використано методи аналізу та синтезу. Серед емпіричних методів дослідження було застосовано метод аналізу документів та статистичних даних.

Результати. Починаючи з 1970-х років ХХ ст, Європейський Союз активізує свою діяльність із розв'язання глобальних та регіональних екологічних проблем, формуючи інституційну й нормативно-правову базу та налагоджуючи ефективне міжнародне співробітництво в екологічній сфері.

У ХХІ столітті Європейський Союз є учасником понад 55 глобальних та регіональних екологічних договорів. У глобальному управлінні навколишнім середовищем керівництво ЄС є лідером з ухвалення рішень щодо розв'язання проблем змін клімату, небезпечних хімічних речовин та відходів, зменшення ртуті, забруднення морського середовища та біорізноманіття [12].

У розв'язанні екологічних проблем ЄС активно розвиває взаємовідносини з країнами, що не є членами Євросоюзу. До зони єдиного ринку входять чотири члени Європейської угоди про вільну торгівлю через членство Ісландії, Ліхтенштейну та Норвегії в Європейському економічному просторі та через низку угод зі Швейцарією. Як результат, екологічні стандарти ЄС щодо безпеки харчових продуктів, товарів та послуг імплементуються безпосередньо в 32 країнах. Схема торгівлі ЄС включає Ісландію, Ліхтенштейн та Норвегію [9].

Діяльність Європейського агентства з навколишнього середовища (ЄЕА), як одного з відомств ЄС, ставить перед собою завдання надання надійної, незалежної інформації про навколишнє середовище. Регіональні оцінки, проведені Європейським агентством з охорони навколишнього середовища, поширюють науково-технічні екологічні дані, які використовуються для формування обізнаності в та поза межами ЄС (а також для підготовки країн-кандидатів до членства). Європейська політика сусідства пропонує привілейовані відносини з країнами, що не є членами [13]. ЄЕА діє як основне джерело інформації для тих, хто бере участь у розробці, прийнятті, реалізації та оцінці екологічної політики, а також для широкої громадськості. Ця інформація є фундаментальною і базовою для тих суб'єктів, які залучені в розвиток прийняття та імплементції екологічної політики. Важливим суб'єктом, при цьому, виступає громадськість, яка активно долучається до діяльності у сфері екології [2].

Діяльність ЄЕА зосереджена у чотирьох основних напрямках:

- боротьба з кліматичними змінами та запобігання новим викликам у цьому напрямку;
- запобігання втратам біологічного різноманіття видів флори та фауни;
- захист здоров'я людини та збереження належного рівня її життя;
- раціональне використання відходів та управління природними ресурсами.

Для підтримки збору даних, управління та аналізу ЄЕА сформувала та активізувала Європейські

тематичні центри, що охоплюють основні екологічні проблеми. Ці центри також є мережами, що охоплюють близько 90 спеціалізованих установ по всій Європі [2]. При цьому, повноцінна участь в ЄЕА можлива тільки для країн-членів Європейського Союзу. Саме тому, тільки країни-учасниці ЄС мають можливість проводити повноцінну розгорнуту діяльність в межах агенції. Саме тому ЄЕА є однією з платформ імплементції стандартів спільної екологічної політики ЄС.

Ще однією платформою імплементції спільної екологічної політики ЄС виступає Європейська екологічна Федерація що забезпечує співпрацю між вісімнадцятьма екологічними товариствами у двадцяти країнах-членах ЄС для просування науки про екологію в Європі та в усьому світі. Європейська екологічна федерація – це організація, що представляє екологічні товариства в Європі та серед асоційованих членів. Метою Федерації є співпраця між європейськими екологічними товариствами для просування науки про екологію в Європі, усіма відповідними засобами, зокрема:

- забезпечення форуму для ефективного спілкування у цілому співтоваристві екологів Європи з питань, що становлять спільний інтерес;
- сприяння спільній діяльності з тих питань, де є європейський контекст;
- поширення екологічних знань за допомогою зустрічей, публікацій та інших засобів;
- консультативна та представницька діяльність у ефективності європейських установ,
- співпраця з іншими міжнародними організаціями [7].

Учасником федерації може стати як країна, так і вже існуюча організація. На чолі федерації стоїть Генеральний Секретар, який працює разом із Радою. ЄЕФ, у переважній більшості, виступає платформою імплементції спільної екологічної політики ЄС у сфері поширення достовірної інформації серед населення. Саме тому, її діяльність є не менш важливою, ніж діяльність ЄЕА. Обидві асоціації є своєрідним каналом від керівництвом ЄС та громадськістю.

Від початку 21 століття ЄС посилив взаємозв'язки з країнами, як Китай, Індія та Бразилія, охоплюють широкий спектр політичних та економічних тем. Екологічні питання, однак, часто є частиною дебатів та політичних ініціатив і можуть сприяти співпраці з ЄС, часто надаючи фінансову підтримку [11].

Співпраця Європейського Союзу та Сполучених Штатів Америки у сфері імплементції екологічної політики є також стратегічно важливою і впливає на розподіл сил на міжнародній арені. Після проведення виборів у США, команда Джо Байдена розпочала активну діяльність та налагодження співпраці у всіх сферах, зокрема і у сфері охорони навколишнього середовища. На початку грудня

2020 року керівництво ЄС анонсувало новий план співробітництва зі США у питаннях екології. Одним із пріоритетних напрямків стала боротьба з кліматичними змінами та захист навколишнього середовища. ЄС та США, у майбутній перспективі, мають обговорити створення «зеленого» порядку денного основною метою якого є досягнення мінімальних показників серед шкідливих викидів до 2050 року [1].

ЄС також уклав торгові угоди з понад 50 країнами Європи, Америки, Африки та Азії. Торговий порядок денний ЄС виходить за рамки лібералізації торгівлі, заснованої на зниженні тарифів та інших бар'єрів, включаючи вироблення норм з економічних, трудових і екологічних питань, що відповідають стандартам усередині ЄС [8, с. 23-27].

Вплив ЄС на екологічне управління та екологічні результати сягає далеко за його межі. Такий вплив дуже складний та має як позитивні, так і негативні наслідки для навколишнього середовища та сталого розвитку. Угоди про вільну торгівлю ЄС та партнерські відносини з іншими країнами та європейські прямі іноземні інвестиції сприяють поліпшенню умов життя людей за рахунок посилення економічного обміну та зростання, що призводить до створення робочих місць, підвищення національних та індивідуальних доходів та розширених заходів із захисту довкілля [10, с. 522-528]. Органи ЄС та держави-члени підтримують передачу технологій та розбудову потенціалу, пов'язану з навколишнім середовищем, сприяючи формуванню та впровадженню політики у країнах, що розвиваються, в рамках широкого кола міжнародних організацій та угод.

Впровадження високих екологічних стандартів відкриває можливості для інших держав та суб'єктів добровільно наслідувати нову політику ЄС. Ця тенденція проглядається, наприклад, навколо небезпечних речовин та викидів транспортних засобів, сприяючи підвищенню стандартів у країнах, що не входять до ЄС, та вдосконаленню продукції, що продається у всьому світі [10]. Крім того, європейські фірми можуть розповсюджувати зелені технології та вищі стандарти охорони навколишнього середовища, працюючи за кордоном. Водночас імпорт ЄС промислових та споживчих товарів та споживання ресурсів сприяє забрудненню, вирубці лісів, видобутку води, використанню викопного палива та видобутку корисних копалин у всьому світі. Ці наслідки, як правило, не включаються в європейські оцінки викидів парникових газів та інших екологічних наслідків на виробництві. Споживання морської їжі в ЄС, зменшення запасів та контроль риболовлі стимулюють зусилля щодо доступу до ексклюзивних економічних зон інших країн, що призводить до виснаження морських ресурсів біля узбережжя Африки та Північної Атлантики,

що також має соціальні та економічні наслідки для місцевих громад [5, с. 123-130].

Важливою складовою екологічної політики ЄС є співпраця з провідними міжнародними організаціями, які займаються питаннями охорони навколишнього середовища. Така співпраця має змогу ЄС імплементувати свої стандарти у світі та перейняти досвід інших країн з метою покращення та вдосконалення власної спільної екологічної політики. Однією з найбільш впливових міжнародних організацій у світі є Організація Об'єднаних Націй (ООН). Європейський Союз є учасником численних міжнародних екологічних угод, напр. Рамкової конвенції ООН про зміну клімату, Конвенції ООН про біологічне різноманіття, Монреальського протоколу щодо захисту озонового шару. З 2015 року ЄС став учасником Паризької угоди, а також Конвенції про міжнародну торгівлю вимираючими видами (CITES). Згідно з європейським «Зеленим курсом» ЄС переслідує мету зробити Європу першим кліматично-нейтральним континентом до 2050 року. Сійка економічна політика призначена для узгодження екологічних проблем та економічного розвитку. В рамках Паризької кліматичної угоди держави-учасниці спільно взяли на себе зобов'язання щодо цілей захисту клімату. ЄС прагне зменшити викиди парникових газів щонайменше на 40% порівняно з рівнем 1990 року до 2030 року [6]. За домовленістю в Парижі, ці кліматичні цілі мають бути оновлені до 2020 року. Європейський Союз, також, зобов'язався розробити та представити довгострокову кліматичну стратегію. На рівні Організації Об'єднаних Націй Європейський Союз також зробив значний внесок у розробку Порядку денного сталого розвитку до 2030 року.

Не менш важливим питанням є співпраця між Європейським Союзом та безпековими організаціями, зокрема і з Північноатлантичним Альянсом. НАТО було засновано 4 квітня 1949 року з метою збереження свободи і безпеки країн-членів у сфері використання військових та політичних засобів. Згідно з Стратегічною концепцією 1999 року, НАТО відіграє ключову роль у виявленні та подоланні існуючих старих і нових викликів безпеці. Зв'язок між екологією і безпекою стрімко стає важливою політичною темою для урядів країн у всьому світі, зокрема і для країн-членів Європейського Союзу. Сучасне середовище безпеки, в якому домінують гібридні загрози, показує, що цивільні та військові компоненти повинні бути краще інтегровані. Змінене розуміння безпеки також змінило роль політичної влади і у сфері охорони навколишнього середовища.

Погіршення стану екології, як результат скорочення запасів природних ресурсів та забруднення навколишнього середовища можуть призвести до виникнення регіональної напруженості. З метою запобігання поширення потенційних екологічних

загроз країни-члени НАТО створили спеціальні програми. Серед них варто виділити програму «Наука заради миру і безпеки» (НМБ) в межах якої країни-члени НАТО допомагають країнам-партнерам та учасникам програми у вирішенні проблем екологічної безпеки за допомогою наукового співробітництва. Нова програма, яка була розроблена у 2019 році, має на меті співпрацю країн націлену на збереження безпекового середовища у світі. Програма продовжуватиме заохочувати країни активізувати практичну співпрацю у сфері збереження та відновлення здорової екології [4]. Незважаючи на взаємні аспекти, які, природно, також ведуть до розбіжностей, ціннісна база та спільні оцінки загроз означають, що ЄС та НАТО стають все більш узгодженими, а співпраця між двома організаціями постійно поглиблюється.

Не менш важливою безпековою організацією є Організація безпеки та співробітництва Європи (ОБСЄ). ОБСЄ має досить універсальний характер, орієнтований на нові, більш сучасні виклики. Теперішні загрози у галузі безпеки мають тенденцію перетворюватися на транскордонні й транснаціональні, а загрози економічного та екологічного характеру є глобальними за своєю природою. Принципи ОБСЄ, що базуються на засадах всезагальної та всеохоплюючої безпеки, неподільності безпеки, та на розумінні єдиної Європи без розмежувальних ліній, надають можливість формувати організаційні моделі, що спроможні ефективно реагувати на глобальні загрози та виклики. Незважаючи на певні труднощі та конфлікти, що час від часу виникають у ході діяльності ОБСЄ, організація і надалі залишається однією з ключових ланок забезпечення безпеки у Європі, зокрема і безпеки у екологічній сфері. Про це свідчить ряд прийнятих документів про стратегію оптимізації роботи ОБСЄ в еколого-економічному вимірі у 2003 році [3]. Саме ці факти обумовлюють тісну співпрацю між Європейським Союзом та ОБСЄ.

Одним із найбільших проектів ОБСЄ є «Зміна клімату та безпека у Східній Європі, Центральній Азії та Південному Кавказі». Проект спрямований на підвищення розуміння та обізнаності щодо зміни клімату як виклику безпеці та, як наслідок, необхідності регіонального та транскордонного співробітництва в адаптації. Важливим аспектом є також те, що країни прагнуть посилити спроможність національних та місцевих зацікавлених сторін передбачати, запобігати та ефективно пом'якшувати потенційні ризики для безпеки, спричинені зміною клімату. Ці цілі мають бути досягнуті шляхом спільної оцінки наслідків зміни клімату для безпеки кожного регіону. Гостро постало питання виготовлення та розповсюдження інформації про вплив кліматичних змін на безпеку та необхідні заходи щодо адаптації. Метою цього є більша обізнаність людини у тому, що відбувається в реаль-

ності і як запобігти виникненню нових потенційних загроз. Важливою складовою Проекту є розробка пілотної стратегії адаптації до зміни клімату для транскордонного басейну річки (басейн річки Дністер). Проект очолюється ОБСЄ та реалізується спільно ОБСЄ, ЄС та ООН.

Таким чином, співпраця ЄС з безпековими організаціями щодо імплементації екологічної політики має досить вагомий аспект. Незважаючи на те що основним напрямком діяльності даних організацій є безпековий вимір, до сфери їх компетенцій входить, також, і розв'язання проблем екології та довкілля. Це обумовлюється тим, що поняття безпеки та екології тісно взаємопов'язані між собою. В рамках їх діяльності здійснюється контроль за станом навколишнього середовища країн-членів організацій. Самі ці аспекти дозволяють Європейському Союзу здійснювати ефективну імплементацію спільної екологічної політики не тільки серед країн-членів, а й поза межами ЄС.

Вагомим аспектом у імплементації спільної екологічної політики ЄС є співпраця з неурядовими міжнародними організаціями. Однією з найбільш дієвих неурядових організацій у світі є Всесвітній фонд дикої природи, заснований у 1961 році. Ключовою метою діяльності Фонду є збереження природи та біологічної різноманітності Землі, а також здійснення багатосторонніх досліджень та відновлення навколишнього середовища. Як визначили засновники організації, основною місією Фонду є запобігання деградації природного середовища планети і досягненні гармонії людини та природи [4].

Співробітництво між ЄС та Всесвітнім фондом дикої природи у сфері охорони навколишнього середовища обумовлене тим, що стрімке зменшення біологічного різноманіття флори та фауни і погіршення стану довкілля є одними з причин екологічного занепаду у Європі.

Всесвітній фонд дикої природи активно співпрацює з Європейським Союзом у трьох напрямках: вихід Великої Британії з ЄС, створення нових інституцій у ЄС та діяльність Голови Ради ЄС. Перше питання обумовлено тим, що невизначеність щодо форми майбутніх відносин між ЄС та Великобританією і досі триває. Однак, через транскордонний характер екологічних питань та спільні зобов'язання щодо зміни клімату та сталого розвитку, спосіб вирішення екологічних питань на політичних переговорах може мати серйозний вплив на громадян по всій Європі [6]. Саме тому, керівництво Фонду так занепокоєно цим питанням і намагається зробити все можливе, щоб Брексіт пройшов максимально вигідно для екологічного стану регіону.

Особливого значення у сфері імплементації екологічної політики набуває міжнародна неурядова організація Грінпіс. Грінпіс є глобальною мережею національних та регіональних організацій Грінпіс та Грінпіс Інтернешнл як координаційної організа-

ції. Організацію було засновано у 1971 році з метою забезпечення здатності землі виховувати життя у всьому його різноманітті. У своїй діяльності Грінпіс використовує ненасильницькі координаційні дії, щоб прокласти шлях до більш зеленого, більш мирного світу і протистояти системам, які загрожують нашому середовищу. Грінпіс є незалежною організацією, яка використовує мирне, творче протистояння для викриття глобальних екологічних проблем і розробки рішень для зеленого і мирного майбутнього. Грінпіс активно працює над забезпеченням прозорості та підзвітності громадськості у своїй агітаційній, фандрейзинговій та фінансовій практиці. Співпраця між Європейським Союзом та організацією Грінпіс активно розвивається у всіх можливих сферах дотичних до питань охорони навколишнього середовища та розв'язання глобальних екологічних проблем.

Знаковою для Європейського Союзу виступає неурядова організація у сфері охорони навколишнього середовища – Міжнародний Зелений Хрест. Серед основних напрямків діяльності організації варто виділити наступні:

1) запобігати та, у разі необхідності, вирішувати конфлікти, які виникають внаслідок погіршення екологічної ситуації;

2) надавати допомогу людям, які постраждали від воєнних дій та конфліктів;

3) розробити етичні та юридичні норми метою яких є створення безпеки екології у світі.

Підсумовуючи співпрацю ЄС з неурядовими організаціями у сфері охорони навколишнього середовища можна зазначити наступне. ЄС активно намагається провести імплементацію стандартів спільної екологічної політики у світі через діяльність неурядових організацій. Керівництво організацій, однак, проводить дослідження та моніторинг діяльності ЄС у сфері вирішення глобальних екологічних проблеми. Така діяльність та зауваження свідчать про наявність проблем у імплементації спільної екологічної політики ЄС. Можна також зауважити, що імплементація у цих сферах не неефективною, оскільки її стандарти ігноруються країнами-членами ЄС.

Таким чином, аналізуючи співпрацю Європейського Союзу з міжнародними акторами в імплементації стандартів спільної європейської екологічної політики можна зробити наступні висновки. Європейський Союз часто відіграє важливу роль у встановленні порядку денного у світі, виступаючи за відносно жорсткі мандати та підтримуючи інституційний розвиток за допомогою безлічі засобів: інвестування фінансових та людських ресурсів у науково-технічні оцінки, організація семінарів та конференцій з підвищення обізнаності та розбудова спроможності. В межах ЄС було створено декілька ефективних платформ, які тільки посилюють значущість та ефективність екополітики ЄС.

Європейські країни, що не є членами Євросоюзу, запозичують стандарти спільної екологічної політики і активно застосовують їх у власному законодавстві та на практиці. Керівництво ЄС активно співпрацює з великими міжнародними акторами, такими як США та Китай, та є учасником масштабних конференцій у сфері охорони навколишнього середовища. Вагомим аспектом у імплементації спільної екологічної політики Європейського Союзу є, також, співпраця з урядовими та неурядовими міжнародними організаціями. Керівництво організацій проводить дослідження та моніторинг діяльності ЄС у сфері вирішення глобальних екологічних проблеми. Керівництво Євросоюзу, у свою чергу, має змогу впроваджувати свої власні стандарти на міжнародній арені.

ЛІТЕРАТУРА:

1. В ЄС представили план співпраці з США за президенства Байдена Інформаційне агентство Європейська правда. 2020. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2020/12/2/7117195/>.
2. Європейська екологічна агенція 2017. URL: <https://mepr.gov.ua/content/evropeyska-ekologichna-agenciya.html>.
3. Ермолаєв А. ОБСЄ: сучасні виклики та перспективи розвитку. Стратегічне дослідження Національного інституту стратегічних досліджень. 2013. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2013-12/0312_dopovid.pdf.
4. Програма НАТО «Наука заради миру». 2019. URL: <https://ukraine-nato.mfa.gov.ua/pro-nato/programa-nato-nauka-zaradi-miru-ta-bezpeki>.
5. Dudek C. Transmitting Environmentalism? The Unintended Global Consequences of European Union Environmental Policies. *Global Environmental Politics*, 2010. Issue 13: 109-27. p. 123-130.
6. Europäische Umweltpolitik. Offizielle Netzwerkressourcen des Außenministeriums. 2020. URL: <https://www.auswaertiges-amt.de/de/aussenpolitik/themen/umwelt/eruoepaeische-umweltpolitik/217494>.
7. European ecological federation statutes. Official network resources of the European Ecological Federation. 2017. https://www.europeanecology.org/wp-content/uploads/2017/12/EEF_statutes.pdf.
8. Jinnah S. Environmental Provisions in American and EU Free Trade Agreements: A Preliminary Comparison and Research Agenda. *Review of European, Comparative & International Environmental Law*, 2013, 22: 324-39, p. 23-27.
9. Selin H. EU Environmental Policy Making and Implementation: Changing Processes and Mixed Outcomes. Boston, Conference of the European Union Studies Association, 2015.
10. Selin H. *Minervian Politics and International Chemicals Policy*. New York: Palgrave Macmillan, 2013, p 193-212.
11. Torney D. Bilateral Climate Cooperation: The EU's Relations with China and India. *Global Environmental Politics* 15: 105-22, 2015, p. 20-28.
12. Vogel D. *The Politics of Precaution: Regulating Health, Safety and Environmental Risks in Europe and*

the United States. Princeton: Princeton University Press, 2012, p. 34-42.

13. Vogler J. European Union Environmental Policy. In Comparative Environmental Regulation. London, Routledge, 2011, p. 28-32.

REFERENCES:

1. V YES predstavlyly plan spivpratsi z SSHA za prezidenstva Baydena Informatsiyne ahent-stvo Yevropeys'ka pravda. 2020. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2020/12/2/7117195/> [in Ukrainian].

2. Yevropeys'ka ekolohichna ahentsiya. 2017. URL: <https://mepr.gov.ua/content/evropeyska-ekologichna-agenciya.html>. [in Ukrainian].

3. Yermolayev A. OBSYE: suchasni vykylyky ta perspektyvy rozvytku.Stratehichne doslidzhennya Natsional'noho instytut stratehichnykh doslidzen'.2013. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2013-12/0312_dopovid.pdf. [in Ukrainian].

4. Prohrama NATO «Nauka zarady myru». 2019. URL: <https://ukraine-nato.mfa.gov.ua/pro-nato/programa-nato-nauka-zarady-miru-ta-bezpeki> [in Ukrainian].

5. Dudek C. Transmitting Environmentalism? The Unintended Global Consequences of European Union Environmental Policies. Global Environmental Politics, 2010. Issue 13: 109-27. p. 123-130. [in English]

6. Europäische Umweltpolitik. Offizielle Netzwerkressourcen des Außenministeriums. 2020. URL:

<https://www.auswaertiges-amt.de/de/aussenpolitik/themen/umwelt/eruoepaeische-umweltpolitik/217494>. [in German]

7. European ecological federation statutes. Official network resources of the European Ecological Federation. 2017. https://www.europeanecology.org/wp-content/uploads/2017/12/EEF_statutes.pdf. [in English]

8. Jinnah S. Environmental Provisions in American and EU Free Trade Agreements: A Preliminary Comparison and Research Agenda. Review of European, Comparative & International Environmental Law, 2013, 22: 324-39, p. 23-27. [in English]

9.Selin H. EU Environmental Policy Making and Implementation: Changing Processes and Mixed Outcomes. Boston, Conference of the European Union Studies Association, 2015. [in English]

10.Selin H. Minervian Politics and International Chemicals Policy. New York: Palgrave Macmillan, 2013, p 193-212. [in English]

11. Torney D. Bilateral Climate Cooperation: The EU's Relations with China and India. Global Environmental Politics 15: 105-22, 2015, p. 20-28. [in English]

12. Vogel D. The Politics of Precaution: Regulating Health, Safety and Environmental Risks in Europe and the United States. Princeton: Princeton University Press, 2012, p. 34-42. [in English]

13. Vogler J. European Union Environmental Policy. In Comparative Environmental Regulation. London, Routledge, 2011, p. 28-32. [in English]

Cooperation of the European Union with international actors in the context of the implementation of the standards of the common EU environmental policy

Zavada Yaryna Ihorivna

PhD in Political Science,
Assistant at the Department of Political
Science and International Relations
Lviv Polytechnic National University
Stepan Bandera str., 12, Lviv, Ukraine

Ilnytska Uliana Viktorivna

PhD in Political Science,
Associate Professor at the Department
of Political Science and International
Relations
Lviv Polytechnic National University
Stepan Bandera str., 12, Lviv, Ukraine

Lopata Marian Olehovych

Lecturer at the Department of Political
Sciences
Ukrainian Catholic University
Hilariion Swiecitsky str., 17, Lviv, Ukraine

Environmental problems, threats and disasters have become global challenges for the modern international community in the 20th-21st centuries. The article analyzes the features and principles of the Common Environmental Policy of the European Union; effective forms and mechanisms of cooperation between the EU and international actors in the implementation of the standards of the Common European Environmental Policy were investigated.

Also, the article substantiates the significance and effectiveness of the EU environmental policy, emphasizes the need to implement the standards of the Common Environmental Policy into the national legislation of both EU member states and countries that are not members of the European Union.

In the context of the study of international cooperation in the implementation of standards and norms of the EU common environmental policy, the article focuses considerable attention on the analysis of the activities of European institutions in the implementation of the strategic goals of the EU Common Environmental Policy. In particular, the European Environment Agency (EEA) plays an important role in confronting global environmental challenges and countering environmental threats. The European Environmental Federation acts as an effective platform for the implementation of the EU's common environmental policy, which ensures cooperation between environmental societies in twenty EU member states for the implementation of effective mechanisms for countering environmental threats and popularizing the conceptual foundations, norms and principles of the EU's environmental policy in Europe and around the world.

Strategically important vectors in the implementation of the standards of the common environmental policy of the European Union are the active and effective cooperation of the EU countries with the United States of America. In the context of responding to global environmental challenges and threats, the interaction of the European Union with the countries of Asia, Africa, and Latin America is developing dynamically.

Cooperation with leading international organizations is an important component of the implementation of the standards of the Common Environmental Policy of the EU. In particular, coordinated and effective in the field of environmental protection, solving environmental problems and implementing environmental policy standards is the cooperation of the EU with the United Nations, and with the NATO and OSCE security organizations, which consider environmental problems as challenges to the global security system and respond to them effectively and promptly. The decisive vector in the implementation of the common environmental policy of the EU is the cooperation of the European Union with non-governmental international organizations (Greenpeace, International Green Cross, World Wildlife Fund).

Key words: environmental policy, environmental security, European Union, OSCE, UNO, Greenpeace, World Wildlife Fund.